

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 427
Din data de 12.07.2017

Dosar nr.: 115/2017
Petiția nr.: 1116/24.02.2017
Potent: ..
Reclamat: ..

Obiect: afirmații denigratoare adresate fiicei petentului, pe criteriul apartenenței la etnia romă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1. ..

I.2. Numele și reședința reclamatelor

I.2.1. ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin sesizarea înaintată Consiliului, petentul susține că reclamatul i-a adresat afirmații denigratoare fiicei sale, pe motiv că aparține etniei rome.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 1623/20.03.2017 au fost citate părțile, pentru termenul stabilit la data de 04.04.2017. La termen, părțile au fost prezente. Prin adresa nr. 2042 din 07.04.2017 titularul de dosar a solicitat Școlii Gimnaziale nr.66 București un punct de vedere

cu privire la aspectele sesizate. Prin adresa nr. 2511 din 08.05.2017 Școala Gimnazială prin director a înaintat un punct de vedere cu privire la sesizarea în speță.

3.4. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin petiția înregistrată sub nr. 1116/24.02.2017, petentul tatăl elevei A.V.B. sesizează comportamentul profesorului de educație plastică (reclamat) cu privire la afirmațiile adresate fiicei petentului în prezența elevilor.

4.1.2. În cadrul ședinței de audieri petentul a susținut faptul că a mers la școală împreună cu fiica și mama acesteia pentru a purta o discuție cu reclamatul deoarece îi nemulțumea nota 8 primită la disciplina de educație plastică. Discuția a avut ca obiect motivarea notării elevei de către reclamat cu o notă slabă (8). La această discuție a participat și doamna director și domnul profesor de educație plastică (reclamat).

4.1.3. Din susținerile petentului reiese faptul că reclamatul a făcut următoarea afirmație în cadrul discuțiilor: *“Sunt părinți care, sunt părinți, ce vor, ce vor, să-și educe copiii ca țigani (...). Așa fac țiganii! Tiganul zice așa: Mie sa-mi spui exact cum a fost. Si copilul e cinstit cu parintele si zice așa: Am facut cutare... Fii atent! daca te intreaba așa, spui așa, daca te intreaba așa, spui așa...”*

4.1.4. Anexat petiției a depus înregistrarea audio a discuției respective, precum și transcriptul acesteia.

4.2. Susținerile părții reclamate

4.2.1. În cadrul ședinței de audieridin data de 04.04.2017, reclamatul recunoaște că a făcut afirmații cu privire la etnia romă. Mai mult, a susținut faptul că „țigani” sunt învățați cum să răspundă și că cele mai multe probleme le are cu copiii de etnie romă.

4.2.2. Până la data soluționării petiției reclamatul nu a comunicat un punct de vedere scris cu privire la aspectele sesizate.

4.3. Punctul de vedere al Școlii Gimnaziale nr.66 prin director

4.3.1. Prin adresa nr. 2511 din 08.05.2017, arată faptul că faptele respective au avut loc în data de 17.03.2017 când director era doamna profesor TM, numită prin detașare în interesul învățământului pe funcție de conducere prin decizia ISMB nr. 1641/16.03.2017.

4.3.2. Conducerea actuală a unității de învățământ are în atenție aspectele activității didactice a reclamatului sesizate de petent. Conducerea școlii a constatat că faptele reclamate se confirmă și dezaprobă categoric comportamentul reclamatului, urmând să ia măsurile legale necesare pentru a preveni și sancționa orice faptă ce poate avea un caracter discriminator.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) constată că reclamatul, cadru didactic al fiicei petentului, a făcut în public afirmații negative privind apartenența lor etnică (romă).

5.2. În drept, **Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturilor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la art. 2 alin. (1) prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

5.3. Astfel discriminarea reprezintă

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.5. Colegiul director constată că prin afirmațiile sale, reclamatul a creat o diferențiere între romi și neromi.

5.6. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

5.7. În mod evident afirmațiile au fost motivate de apartenența etnică a petentului și fiicei sale.

5.8. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

5.9. O afirmație negativă privind apartenența etnică atinge dreptul la demnitate, garantat inclusiv de **Constituția României** (art. 1).

5.10. În consecință, Colegiul director constată că afirmațiile care fac obiectul petiției analizate sunt discriminatorii conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, reprezentând o deosebire pe bază de apartenență etnică, care are ca efect restrângerea folosinței dreptului la demnitate în condiții de egalitate.

5.11. Conform art. 15 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie,*

categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

5.12. Colegiul director constată că afirmațiile au fost făcute în public și sunt de natură să creeze un cadru ostil, degradant, umilitor față de fiica petentului. Astfel sunt incidente și prevederile art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**.

5.13. Având în vedere caracterul afirmației, în conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, a cazuisticii CNCD și a instanțelor de judecată din România, afirmațiile care în mod gratuit ofensează alții fără a contribui la o dezbateră publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane nu sunt protejate de dreptul la libera exprimare.

5.14. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

5.15. Colegiul director aplică amenda contravențională de 1000 lei având în vedere următoarele aspecte:

- victima este un minor, care trebuie protejat împotriva suferințelor psihice provocate de afirmații rasiste;
- contravenientul este cadru didactic, cu obligații precise privind protejarea drepturilor copilului și care reprezintă un model pentru copii;
- discriminarea pe criteriul etnic trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă; CEDO, prin soluțiile pronunțate (ex. **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor omului**;
- reclamatul se află la prima abatere semnalizată către CNCD.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 7 voturi pentru și 1 vot împotriva, a membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Afirmațiile care fac obiectul petiției analizate reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborate cu art. 15 din **O.G. 137/2000** (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
2. Sancționarea reclamatului R. M cu amendă contravențională în valoare de 1000 lei, potrivit art. 26 alin.1 din **O.G. nr. 137/2000** (cu 6 voturi pentru și 1 vot împotriva);
3. O copie a prezentei hotărâri va fi transmisă părților.
4. O copie a hotărârii se va transmite spre informare și Școlii Gimnaziale nr. ...

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Amenda contravențională se va plăti la Direcția de Taxe și Impozite a sectorului 2 a municipiului București, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

TATIANA VERONICA SANDU – membru

Data redactării: 24.07.2017

Redactat și motivat: P.C.S. și V.F, respectiv Haller István (cap. V).

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.